

жава упорно сражение. Часътъ бъше почти четири, когато подъ редута се показа прѣпускащъ конникъ. Отдалечъ още той въртѣше съ ржка шапката си и викаше „ура“ и като подканѣше изморения си конь, на ново викаше „ура“, което тозъ часъ биде подзето отъ конвоя и даже отъ прислугата на екипажа. Уморениятъ всадникъ бѣрзишкомъ скочи отъ коня и като доближи до Царя, съобщи, че съ всичката си армия Османъ-Паша се безусловно прѣдалъ на корпусния командиръ Ганецки. Щомъ изслуша радостното извѣстие, Царьтъ сне шапката си и се прѣкрѣсти. Щастливиятъ вѣстителъ бъше полковникъ Моровски — помощникъ-коменданта въ Главната Квартира на Великия Князъ Николая Николаевичъ, а въ тоя денъ се намиралъ при генералъ-лейтенанта Ганецки. Той самъ е видѣлъ Османъ-Паша, самъ е чулъ, когато Османъ-Паша изявилъ

Боевата служба на бѫдещия защитникъ на Севастополь се захваща отъ 1848 година, когато е билъ изпратенъ въ Кавказъ, гдѣто нас скоро се намѣстилъ въ отряда на князъ Аргутинский — Долгоруковъ, който командувалъ войските отъ лѣвия флангъ. По такъвъ начинъ, той, на тридесетъ годишна възрастъ, попадналъ въ такова бойно училище, каквото Кавказъ бъше до послѣдно врѣме, и подъ началството на едного отъ най-добрите кавказки генерали. Въ военните дѣйствия противъ Шамиля, Тотлебенъ е ималъ възможностъ, нѣколко пѫти да покаже както храбростта си, тѣй и знанието си по инженерното дѣло, особено при обсадата на крѣпостта Чохъ, гдѣто той е билъ главенъ ржководителъ. Послѣ двѣ годишната кавказка служба Тотлебенъ се върна въ Росия и съ отварянето на войната съ Турция въ 1853 година, бѣ повиканъ въ Дунавската армия подъ началството на генералъ Шилдеръ. Въ врѣме на славната обсада на Силистра, подполковникъ Тотлебенъ е билъ отначало като помощникъ, а когато Шилдеръ билъ тежко раненъ, се